РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ - ХАСКОВО

Р Е Ш Е Н И Е № ХА – 35 ПР/2019 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 93, ал. 1, т. 1 във връзка с ал. 3 и ал. 6 от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС), § 35 от Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда (обн. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.), чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС), чл. 31 ал. 4 и ал. 6 от *Закон за биологичното разнообразие* (ЗБР), чл. 40 ал. 4 във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС) и въз основа на представената писмена документация от възложителя по Приложение № 2 към чл. 6, от Наредбата за ОВОС и чл. 10, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата за ОС, както и получени становища от Басейнова дирекция „Източнобеломорски район" и Регионална здравна инспекция - Кърджали

Р Е Ш И Х

да се извърши оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционно предложение за „Добив на подземни богатства строителни материали андезитобазалти от находище „Чешлия", разположено в землищата на с. Груево и гр. Момчилград, община Момчилград, област Кърджали, което няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда, природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони

Възложител: „ВИА 2000" ООД,

Седалище:

Кратко описание на инвестиционното предложение:

С инвестиционното предложение се предвижда добив на подземни богатства – строителни материали андезитобазалти от находище „Чешлия". Възложителят има сключен Договор за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства за обща площ на концесията 132.80 дка за срок от 35 години. В концесионната площ са включени находище „Чешлия" с площ 84.971 дка, както и допълнителни площи, необходими за осъществяване на дейностите по концесията, извън добива – напр. временно насипище за откривка, временно депо за хумусни маси, ТСИ и вътрешно-кариерни пътища. Реализацията на обекта предвижда извършването на определени видове работи:

- Подготвителни работи – те обхващат следните мероприятия: стабилизиране на външно кариерен път, направа на насип (там където се налага), по който ще преминава кариерния път, изграждане на минимален работен фронт, който ще обезпечи първоначалния проектен капацитет.
- Разкривни работи – изземане на разкривката с цел създаване на подготвени запаси за експлоатация
- Добив – добивът ще се извършва последователно на работни хоризонти отгоре надолу, по цялата дебелина на проучените запаси от базалтоандезити с използване на пробивно-взривни работи и багер с обратна лопата. Изземата от багера суровина ще се подава в

6300 гр. Хасково, ул. „Добруджа" № 14
www.haskovo.riosv.com
e-mail: riosv_hs@mbox.contact.bg
Директор: (+359 38) 66 46 08
Факс: (+359 38) 60 16 11
Телефони: (+359 38) **60 16 14**

приемния бункер на мобилната ТСИ за трошене и пресяване на фракции. Готовата продукция ще се товари с челен товарач на самосвали за експедиране към клиентите.

- Рекултивация – след приключване на добивните работи, нарушените терени ще бъдат възстановени чрез предварителна подготовка за създаване на почвено плодородие (техническа рекултивация) и засаждане на подходящи за района треви, дървета и храсти, съгласно предварително разработен проект.

Разглежданата площ от 0,133 км^2 /132,8 дка/ има формата на неправилен многоъгълник с координати на граничните точки (координатната система 1970), както следва:

No	КООРДИНАТНА СИСТЕМА - 70г.	
	Y	X
1	9414777.85	4536822.82
2	9414759.83	4536993.90
3	9414579.65	4537014.91
4	9414444.11	4536905.44
5	9414453.60	4536631.92
6	9414492.99	4536425.86
7	9414637.92	4536565.74
8	9414710.77	4536664.24

Предвижда се средно годишен добив от 100 000 куб. м и срок на експлоатация - 35 години.

На първия етап от разработването на кариерата са предвидени за използване 32 318 м^2 от площта в т.ч. съществуваща кариера 25 751 м^2, пътища 2 449 м^2 и залесена площ 4 118 м^2.

В хода на експлоатацията ще се извършва поетапно разкриване на нови площи върху съответните геоложки блокове. Преобладаващата част от скалите в находището са окачествени като "здрави", което е предпоставка за необходимостта от предварителна подготовка на масива чрез раздробяване с пробивно-взривни работи (ПВР). Само в повърхностната зона на находището, където се намира почвено-земен слой, е възможна директна зачистка без употребата на ПВР.

Инвестиционното предложение попада в обхвата на т. 2, буква „а" от Приложение № 2 на ЗООС и подлежи на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) по смисъла на чл. 93, ал. 1, т. 1 от ЗООС. На основание чл. 93, ал. 3 от ЗООС, компетентен орган за произнасяне с решение е директорът на РИОСВ - Хасково.

Съгласно предоставената информация от възложителя и от направената справка се установи, че концесионната площ с посочените координати и имоти, в които ще се реализира инвестиционното предложение не попада в границите на защитени територии по смисъла на *Закона за защитените територии* и в обхвата на защитени зони по смисъла на *Закона за биологичното разнообразие*. Близко разположени са защитени зони BG0001032 „Родопи Източни" за опазване на природните местообитания, приета от Министерски съвет с Решение № 122/02.03.2007 г. и BG0002013 „Студен кладенец" за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-766/28.10.2018 г. на Министъра на околната среда и водите /ДВ бр. 101 /2008 г./

Инвестиционното предложение попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, обн., ДВ, бр. 73 от 11.09.2007г., посл. изм. и доп., бр. 3 от 05.01.2018 г.) и подлежи на процедура по оценка съвместимостта му с предмета и целите на опазване на горе цитираните защитени зони по реда на чл. 31, ал. 4, във връзка с чл. 31, ал. 1 от ЗБР.

След анализ на представената информация за инвестиционното предложение и на основание чл. 40, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която инвестиционното предложение за „Добив на подземни богатства строителни материали андезитобазалти от находище „Чешлия", разположено в землищата на с. Груево и гр. Момчилград, общ. Момчилград, обл. Кърджали" няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, включително птици, предмет на опазване в горецитираните защитени зони.

МОТИВИ:

I. Характеристики на инвестиционното предложение: размер, засегната площ, параметри, мащабност, обем, взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения; ползване на природни ресурси, земните недра, почвите, водите и биологичното разнообразие; генериране на отпадъци, замърсяване и вредно въздействие; риск от големи аварии и/или бедствия; рискове за човешкото здраве:

1. Инвестиционното предложение на „ВИА 2000" ООД не предвижда извършването на масивно строителство – технологичното оборудване ще бъде разположено на открита площадка без стоманобетонни фундаментни плочи.
2. Отработването на находището ще се извършва по класически способ. Той изисква използването на традиционна строителна техника – сонди, багери, булдозери, челни товарачи и автосамосвали.
3. Вода за питейни нужди на работниците и служителите ще се използва трапезна или минерална вода.
4. Вода за битови нужди на работниците и за оросяване на кариерните пътища ще бъде доставяна на обекта в цистерни и водоноски.
5. При експлоатацията на кариерата ще се отделят основно минни отпадъци, за които има разработен план за управление на минните отпадъци. Другите видове отпадъци като битови и по време на експлоатацията на кариерата ще бъдат третирани при спазване на разпоредбите на *Закона за управление на отпадъците.*

II. Местоположение на инвестиционното предложение: съществуващо и одобрено земеползване, относително изобилие, достъпност, качество и възстановителна способност на природните богатства; абсорбционен капацитет на природната среда; крайбрежни зони и морска околна среда; планински и горски райони; защитени със закон територии; засегнати елементи от Националната екологична мрежа; територии, свързани с инвестиционното предложение, в които нормите за качество на околната среда са нарушени или се смята, че съществува такава вероятност; гъстонаселени райони; ландшафт и обекти с историческа, културна или археологическа стойност; територии и/или зони и обекти със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита:

1. Концесионната площ на находище „Чешлия" обхваща територия от 0,133 км^2, намираща се в едноименната местност. До нея се стига по черен път около 0,4 км. отклонение на асфалтов път, свързващ гр. Кърджали с гр. Момчилград. Най–близките населени места са селата Груево и Върхари. Площта е разположена на около 2 км. северно от Момчилград.

Таблица 1

No	X [m]	Y [m]
1	4536822,82	9414777,85
2	4536993,90	9414759,83
3	4537014,91	9414579,65
4	4536905,44	9414444,11

5	4536631,92	9414453,60
6	4536425,86	9414492,99
7	4536565,74	9414637,92
8	4536664,24	9414710,77

Координатите на граничните точки на находището са както следва:

Таблица 2

№ на точката	Координати по X (м)	Координати по Y (м)
1	4536971,6	9414533,8
2	4537012,3	9414579,6
3	4536991,7	9414758,5
4	4536824,2	9414775,2
5	4536664,2	9414710,8
6	4536522,4	9414589,5
7	4536560,5	9414519,6
8	4536718,1	9414551,9
9	4536820,4	9414564,4

2. Според единната информационна система за защитените зони от Екологичната мрежа Натура 2000 в концесионната площ с посочените координати и имоти няма установени природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в близко разположените защитени зони BG0001032 „Родопи Източни" и BG0002013 „Студен кладенец".

3. Предвид местоположението и характера на инвестиционното предложение, не се очаква реализацията му да доведе до трайно увреждане и/или унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове предмет на опазване в близко разположените защитени зони.

4. Реализацията на инвестиционното предложение няма да доведе до нарушаване целостта и кохерентността на защитени зони - BG0001032 „Родопи Източни" и BG0002013 „Студен кладенец", както и до увеличаване степента на фрагментация и прекъсване на биокоридорните връзки от значение за видовете предмет на опазване в тях.

5. Не се очаква реализацията на инвестиционното предложение да доведе до кумулативно въздействие със значителен ефект върху видове и местообитания предмет на опазване в защитените зони, като резултат от реализацията му спрямо одобрените до момента планове, програми, проекти и/или инвестиционно предложения със сходен характер.

6. Предвиденото за реализиране предложение попада на територията на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район" – Пловдив (БД ИБР), като съгласно становище с изх. № ПУ-01-372/5/18.02.2019 г. БД ИБР счита, че е необходимо да се извърши оценка върху въздействието върху околната среда (ОВОС) поради следните доводи:

6.1. В района на инвестиционното предложение има водоизточници за питейно водоснабдяване на близките населени места.

6.2. В близост преминава и главния водопровод за водоснабдяване на гр. Момчилград и село Груево.

6.3 От община Момчилград е представен регистър, от който е видно, че в обхвата на находището има подземни води – изградени са кладенци, част от които се ползват като водоизточник от хората за посрещане на различни нужди.

6.4. Следва да се зачете изключително големия обществен интерес към инвестиционното предложение и негативното отношение на населението в района. Според чл. 2, ал. 1 от *Закона за водите* (ЗВ), целта на закона е да осигури интегрирано управление на водите в интерес на обществото и за опазване на здравето на населението, както и да създаде условия за осигуряване на достатъчно количество и добро качество на повърхностните и подземните води за устойчиво, балансирано и справедливо водоползване; намаляване на замърсяването на водите; опазване на повърхностните и подземните води.

6.5. Необходимо е да се вземат под внимание посочените възражения по отношение на подземните води и се отразят в обобщенията и направените изводи в „Експертна хидрогеоложка оценка за Обект: Участък на находище „Чешлия“ за добив на базалтоандезити и производство на трошени скални фракции, общ. Момчилград, обл. Кърджали“ и „Доклад относно: измерване и оценка на въздействието от взривни работи на кариера „Чешлия“, с. Груево, обл. Кърджали“.

6.6. Следва да се има предвид, че при наличие на формирани от територията на кариерата за добив повърхностни дъждовни води, същите попадат в хипотезата на §1, т. 6 от ДР към Наредба № 2/08.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване, а именно – „Отпадъчни води“ – са водите, в т.ч. и дъждовните, замърсени от извършването на производствена, стопанска, земеделска и битова дейност в обектите. Съгласно чл. 132 от ЗВ лицата от стопанската дейност, на които се образуват отпадъчни води, са длъжни да изграждат необходимите пречиствателни съоръжения в съответствие с изискванията за заустване във водния обект, когато на съответната територия няма изградена канализационна система. С това се цели да се осигури подходящо пречистване на формиращите се от обекта отпадъчни води, които ще се заустват в повърхностен воден обект.

7. Съгласно становище на РЗИ – Кърджали с изх. № 10-12-1.20.03.2019 г.:

- В предоставената информация за ИП е отразено, че махала Сушево отстои на 420 м от границите на концесията. При разработката на находище „Чешлия“ не се предвижда достигане на експлоатационното ниво под това на подземните води. Изходните работи не биха достигнали до нивата на водите, не би имало деформация на естествената структура на подземния поток.
- По информация на Община Момчилград и предоставени карти, най – близкото населено място в регулация отстои на 130м (махала Сушево), а най – близките жилищни сгради са на 150 м от границата на концесията.
- От представения регистър на кладенците е видно, че в близост до концесията се намират около 80 кладенеца, които се ползват за питейни и други нужди и 10 местни питейни водоизточника. Друго важно обстоятелство, посочено от Община Момчилград е, че главния захранващ водопровод на населените места гр. Момчилград и с. Груево минава също на няколко стотин метра от предвиденото за разработване находище, което създава риск от големи аварии и прекъсване на захранването с вода на хиляди домакинства.
- С решение № 101 от Протокол № 9 от 26.07.2018 г. на Общински съвет – Момчилград не се разрешава изработването на ПУП-ПЗ и отреждането за находище за добив на подземни богатства – андезитобазалти на засегнатите от концесията имоти.
- Следва да се зачете и изключително големия обществен интерес към инвестиционното предложение и негативното отношение на населението в района.

Във връзка с горе изложеното Експертния съвет при РЗИ – Кърджали, счита, че е необходимо да се извърши оценка върху въздействието върху околната среда (ОВОС) за ИП, като при изготвяне на документацията за ОВОС да залегнат следните аспекти:

- Да се извърши прогнозна оценка за степента на очакваното неблагоприятно въздействие върху отделните компоненти и фактори на околната среда, основани на математическо моделиране, анализи, оценки и прогнози, да се представят прогнозни изчисления за разпространението на шум, изчисления за определяне на опасните зони от действието на въздушно-ударната вълна и поразяването от скални парчета при пробивно – взривните работи.
- Да се идентифицират рисковите фактори за увреждане на здравето на хората от околната и работната среда при сега съществуващото положение, експлоатацията, закриването и рекултивацията на обекта.
- Да се изготви преценка на възможностите за комбинирано, комплексно, кумулативно и отдалечено въздействие на рисковите фактори, както за работниците, така и за подложеното на неблагоприятно въздействие население.
- Да се вземат под внимание посочените възражения по отношение на местните водоизточници и съществуващите кладенци за питейна вода.

III. Тип и характеристика на потенциалното въздействие върху околната среда: степен и пространствен обхват на въздействието, естество на въздействието, трансграничен характер на въздействието, интензивност и комплексност на въздействието, същност, големина, вероятност за въздействие, очаквано настъпване, продължителност, честота и обратимост на въздействието; комбиниране с въздействията на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения; възможност за ефективно намаляване на въздействията:

1. Предвид характера на ИП се очаква дълготрайно въздействие върху компонентите на околната среда.

2. При реализацията на инвестиционното предложение и последващата експлоатация не се очаква трансгранично въздействие, поради местоположението и характера на предвидената дейност.

IV. Обществен интерес към инвестиционното предложение:

1. Съгласно изискванията на чл. 4, ал. 2 от Наредбата за ОВОС възложителят на инвестиционното предложение е уведомил община Момчилград и кметство село Груево, а засегнатата общественост чрез обява във вестник „Нов живот" бр. 61 от 27 април – 2 май – 2018 г.

2. За изясняване на обществения интерес във връзка с изискванията на чл. 6, ал. 9, т. 2 от Наредбата за ОВОС, РИОСВ - Хасково е предоставила информацията по приложение № 2 на община Момчилград и кметство село Груево за осигуряване на обществен достъп до същата. В тази връзка:

- С писмо изх. № 3200-10/29.01.2019 г. кмета на община Момчилград уведомява РИОСВ - Хасково, че е осигурен обществен достъп до информацията по приложение № 2 както следва:

- на 14.01.2019 г. е поставено съобщение на интернет страницата и на информационното табло в сградата на общината;

- на 10.01.2019 г. на таблото в кметство село Груево.

В изтеклия 14-дневен период има постъпили становища/възражения/мнения и др. от заинтересовани лица/организации в деловодството на Общинска администрация – Момчилград:

- Възражение от жители на с. Сушево и с. Груево, общ. Момчилград.
- Възражение от Община Момчилград.

Възраженията заедно с подписките на засегнатото население са изпратени до РИОСВ – Хасково и заведени в инспекцията с вх. № ПД-557/24/25.01.2019 г.

3. На основание чл. 6, ал. 9, т. 1 от Наредбата за ОВОС от страна на РИОСВ - Хасково е осигурен обществен достъп до информацията по приложение № 2, като е поставено съобщение на интернет страница и на таблото в сградата на инспекцията за 14-дневен период.

В РИОСВ - Хасково с вх. ПД-557/23/23.01.2019 г. е получено възражение от жителите на с. Груево и с. Сушево против реализацията на инвестиционно предложение за „Добив на подземни богатства строителни материали андезитобазалти от находище „Чешлия", разположено в землищата на с. Груево и гр. Момчилград, община Момчилград, област Кърджали.

От Районно управление на МВР – Момчилград с вх. № ПД - 557/27/12.02.2019 г. на РИОСВ – Хасково е постъпила справка относно извършена проверка по възражение от жители на мах. Сушево, с. Груево против реализацията на инвестиционно предложение за „Добив на подземни богатства строителни материали андезитобазалти от находище „Чешлия", разположено в землищата на с. Груево и гр. Момчилград, община Момчилград, област Кърджали.

Основните опасения посочени в горецитираните възржания на населението и общината са по отношение на:

1. Вследствие на взривните работи има вероятност да пострадат хора и да бъдат нанесени материални щети.

2. Местоположението на ИП и близостта му до населени места, основни пътни и жп артерии, главния захранващ водопровод на гр. Момчилград и село Груево, както и до функциониращи дружества с нает персонал.

3. В обхвата на находището има подземни води, като доказателсвто за това са разположените в този район кладенци, за които се води регистър в община Момчлиград и които при проверка на място могат да бъдат установени и изследвани. Част от тези кладенци се ползват като водоизточник от някои хора за посрещане на най-различни нужди, като те представляват естествени извори и за редица животни.

Настоящото решение се отнася само за конкретно заявеното предложение и в посочения му обхват.

Решението може да бъде обжалвано чрез директора на РИОСВ - Хасково пред Министъра на околната среда и водите или пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14 - дневен срок от неговото съобщаване.

ИНЖ. ДИМИТЪР ИЛИЕВ
Директор на Регионална инспекция
по околната среда и водите - Хасково

Дата: 26.03.2019 г.